

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE PRÁVNICKÁ FAKULTA

KATEDRA TRESTNÍHO PRÁVA

POSUDEK VEDOUCÍHO PRÁCE

Téma práce : Trestný čin vraždy novorozeného dítěte matkou podle § 142 TZ
Autor : Ludmila Odlasová
Vedoucí diplomové práce: JUDr. Jaromír Hořák, Ph.D.
Oponent : Prof. JUDr. Dagmar Císařová, DrSc.
Rozsah práce: 61 stran vlastního textu
Datum odevzdání práce: 24. 1. 2013 (listinná podoba), 2. 3. 2013 (elektronická podoba)

1. Aktuálnost (novost) tématu:

Jde o trvale aktuální trestněprávní a forenzně psychiatrické téma, jež zahrnuje řadu obecnějších otázek trestní odpovědnosti. Tématu neubírá na důležitosti (naštěstí) jen sporadický výskyt případů tohoto deliktu v moderní době. Velmi zajímavé je autorkou zvolené téma po stránce právně historické a srovnávací.

2. Náročnost tématu:

Téma je relativně náročné z hlediska teoretických znalostí z oblasti trestního práva hmotného, a to zejména ve srovnání s jinými tématy založenými na zpracování určitého deliktu, vymezeného skutkovou podstatou ve zvláštní části trestního zákona. Autorka navíc zvolila přístup interdisciplinární, jehož úspěšné zvládnutí vyžaduje shromáždění velkého množství pramenů a vstupních údajů. Po stránce použitých metod autorka postupovala metodou syntézy a z ní vycházející přehledné narace o jednotlivých dílčích otázkách, jež ji v rámci zkoumaného tématu zaujaly.

3. Kritéria hodnocení práce:

- Autorka práci strukturovala tak, že výklad počíná shrnutím historického vývoje trestněprávního postihu *infanticidia*. Autorku je třeba pochválit za to, že se nedopouští běžného nešvaru kompilačních studentských prací, jež historický přehled pojímají příliš zešíroka. Autorka naopak klade těžiště právně historického výkladu do období moderního (u nás od r. 1852), zatímco z archaického práva zmiňuje skutečně jen poznatky pro pochopení tématu relevantní. Přesto lze připomenout známou otázku, proč v Evropě dochází k přísnému stíhání vražd novorozených dětí matkou přibližně od 15. století, zatímco starší právo si tohoto jevu sotva všímalo.
- Autorka ve svém díle dostatečně recipuje učení o typových znacích trestného činu. Pokouší se o shrnující výklad na téma tzv. privilegovaných skutkových podstat, a to na základě pojetí, jež je v české trestněprávní nauce běžné. Místy ovšem není dostatečně kladen důraz na změny v terminologii provedené v trestním zákoníku z roku 2009 oproti trestnímu zákonu dřívějšímu. Autorka však v tomto ohledu odstranila nejzávažnější nedostatky, jež by mohly ovlivnit srozumitelnost.
- Z trestněprávního výkladu považuji za nejzdařilejší kapitolu věnovanou diskuzi, jež proběhla v odborné literatuře na téma znaků „rozrušení způsobené porodem“ a „při porodu nebo hned po něm“. Zajímavé a informativní jsou celky textu týkající se psychologického

profilu matek a způsobu vražedných jednání atd. Je chvalitebné, že autorka zapracovala jednotlivé kasuistiky do vlastního výkladu a neponechává je stranou jako pouhé přílohy, jak se ve studentských pracích často děje.

- Pokud jde o práci s literaturou, lze poukázat na to, že autorka k tématu vyhledala i některé starší, méně často citované časopisecké články, jež byly publikovány v kriminalistických časopisech. Totéž se týká i některých starších rozhodnutí soudů.
- Práce má uspokojivou jazykovou a stylistickou úroveň.

4. Případné další vyjádření k práci: Práce je především kompilací, ale v zásadě kompilací zdařilou, obsahující cenné informace a kasuistiky převzaté ze starší literatury a judikatury. Autorka ke zpracování textu přistupovala se zájmem a pečlivostí. Lze připustit, že autorka místy ne zcela zřetelně rozlišuje otázky trestněprávní a otázky psychologické či kriminalistické.

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

Autorka necht' v ústní obhajobě shrne, proč se vraždy novorozenců matkou ze skutkové podstaty vraždy vydělují. Lze uvážit i to, že v jiných případech je násilí na osobě mladší 15 let, na osobě bezbranné atd. zvlášt' přitěžující nebo obecně přitěžující okolností. Jaký význam má drobná změna díkce v ustanovení § 142 tr. zákoníku oproti trestnímu zákonu z roku 1961?

6. Doporučení / nedoporučení práce k obhajobě: Doporučuji k obhajobě.

7. Navržený klasifikační stupeň: 2 (velmi dobře)

V Praze dne 25. března 2012

JUDr. Jaromír Hořák, Ph.D.
vedoucí diplomové práce